

Leonardo pomáhá inovovat odborné vzdělávání

Jaromír Coufalík

Vzdělávání se v politice Evropské komise přikládá stále větší význam. Je to patrné nejen z toho, že vzdělávání se stále častěji zařazuje mezi celkové politické priority Unie, ale také z konkrétních opatření, přijímaných na podporu vzdělávání. Již před osmi lety se na popud generálního direktorátu Vzdělávání a kultura Evropské komise začaly v členských zemích EU využívat programy na podporu rozvoje vzdělávání. Byl mezi nimi i program Leonardo da Vinci, který se nyní využívá již ve třiceti evropských zemích včetně České republiky.

Cílem programu Leonardo da Vinci je **podporovat inovace odborného vzdělávání**, a to bez oborového omezení a pro širokou škálu cílových skupin od mladých lidí po dospělé. Návrhy projektů mohou v tomto programu předkládat veškeré právnické osoby. Nejčastěji jsou to všechny druhy odborných škol (od středních odborných učilišť po vysoké), podniky, úřady práce a neziskové organizace. Jak je u evropských programů obvyklé, program podporuje **uskutečňování konkrétních vzdělávacích projektů**, které odpovídají cílům a pravidlům programu. Inovativnost patří k nejdůležitějším kritériím, podle nichž se předložené návrhy projektů posuzují a navrhuje k finanční podpoře z prostředků programu. Nejčastěji jde o vzdělávací projekty dvojího druhu.

Projekty mobility jsou návrhy na vyslání skupiny studentů, absolventů nebo mladých pracovníků na několikátýdenní až roční odbornou praxi v podnicích daného oboru v některé zemi EU. Patří k nim i návrhy na vyslání skupiny učitelů, lektorů nebo personalistů na několikátýdenní výměnu informací a zkušeností s kolegy ze zemí EU. Takových projektů již české organizace v rámci programu Leonardo da Vinci do konce loňského roku 2002 předložily kolem 600, z nichž bylo více než 400 schváleno a podpořeno. Počet účastníků těchto projektů mobility již dosahuje téměř 4,5 tisíce, což je již pozoruhodná skupina lidí s přímou pracovní zkušeností v zemích EU. V letošním roce 2003 schválené projekty mobility umožní odborné praxe nebo výměny zkušeností více než další tisícovce účastníků. V čem jsou projekty mobility inovativní?

Přímým účastníkům umožňují poznat technologie, výrobní zařízení a organizaci práce v daném oboru v zahraničí a zlepšuje tak jejich odborné vědomosti. Cizojazyčné pracovní prostředí s používáním odborné terminologie výrazně zdokonaluje cizojazyčné dovednosti účastníků. Organizace jako předkladatelé projektů si rozšiřují své mezinárodní styky a učí se připravovat a řídit mezinárodní vzdělávací projekty. Aplikace získaných poznatků v našich podmínkách pak **pomáhá zvyšovat kvalitu celého systému odborného vzdělávání**.

Aby se soustavně zvyšoval nejen počet projektů, ale především jejich kvalita, vyhlásila Národní agentura programu Leonardo da Vinci v loňském roce soutěž o udělení pečeti kvality nejlepším projektům mobility, a to nejprve pro projekty z roku 2000 s tím, že napříště se bude soutěž konat každoročně. Zúčastnila se jí většina všech předkladatelů projektů. Na základě hodnocení nezávislých hodnotitelů byl u příležitosti konference *Kvalita v projektech mobility programu Leonardo da Vinci*

v březnu předán certifikát pečetě kvality deseti předkladatelům oceněných projektů.

Druhým nejčastějším druhem projektů jsou v programu Leonardo da Vinci **pilotní projekty**, na rozdíl od projektů mobility jsou to rozsáhlejší dvouleté až tříleté projekty. V nich česká organizace společně s dalšími organizacemi z různých zemí vypracovává **inovativní vzdělávací materiály** (učební texty, metodiky výuky, software apod.). Také pilotní projekty jsou z různých oborů odborného vzdělávání a vyvíjené vzdělávací materiály jsou zaměřeny na různé cílové skupiny. Lze to ukázat na několika konkrétních příkladech.

České vysoké učení technické řídí práce na projektu **Modulární kurzy moderních senzorů**. Výsledkem prací bude mj. Nová vysokoškolská učebnice moderních senzorů v angličtině a její verze v dalších čtyřech jazycích a také CD-ROM a web server s výukovými materiály pro distanční výuku. Na projektu ČVUT spolupracuje s relevantními organizacemi z Belgie, Německa, Španělska, Řecka, Francie, Irsko a Polska, z nichž každý k vyvíjeným vzdělávacím produktům přispěje svými znalostmi a zkušenostmi. Výsledky produktu budou moci využívat všichni zájemci z technických vysokých škol.

Pilotní projekty programu Leonardo da Vinci se nezaměřují jen na odborné vzdělávání v rámci školské soustavy. Svědčí o tom například projekt Federace rodičů a přátel sluchově postižených **Internet jako potenciální zdroj nových pracovních příležitostí pro neslyšící**. Výsledkem projektu budou osnovy, metodika výkladu a učební texty a materiály pro výuky šesti kurzů (například Vytváření webových stránek), které neslyšícím umožní zvýšit šance na zaměstnání prostřednictvím získaných znalostí. Kromě českých organizací se prací na projektu účastní též partnerské organizace z Belgie, Rakouska a Velké Británie.

Příkladem práce na pilotních projektech zahraničních předkladatelů může být spolupráce brněnské integrované střední školy automobilní na projektu **Evropský servisní technik jednostopých vozidel**. Výsledkem prací bude soubor výukových materiálů (učební osnovy, výukové materiály v tištěné formě, ve formě multimediálního CD-ROM a internetové verze) v několika jazykových mutacích. Mezi výsledky projektu budou i požadavky na zkoušky, rámec pro uznávání kvalifikací na evropské úrovni a seznam doporučeného vybavení dílen pro praktický výcvik. Projektu se zúčastní 9 organizací ze 6 zemí.

Protože v rámci programu Leonardo da Vinci vznikají každým rokem stovky inovativních vzdělávacích materiálů, stojí za to sledovat průběžně vytvářené katalogy těchto projektů, a to jak na národní (české), tak i evropské úrovni. Tyto katalogy jsou pod názvem **kompodium** dostupné na webových stránkách Národní agentury programu Leonardo da Vinci, která je součástí Národního vzdělávacího fondu (www.nvf.cz/leonardo), nebo generálního direktorátu Vzdělávání a kultura Evropské komise, a to na internetové adrese. Většina těchto vzdělávacích materiálů je dostupná zdarma. Ten, kdo chce odborné vzdělávání v určitém oboru inovovat, má k tomu příležitost i využíváním výsledků pilotních projektů programu Leonardo da Vinci.